

‘Zonder *start-ups* zou de financiële wereld stil zijn blijven staan’

drs. Carlien Roodink

Tekst: Jacques Geluk

FinTech (financiële technologie) is een relatief nieuw begrip, waarmee vrijwel alle Nederlanders te maken hebben (denk aan mobiel bankieren), maar dat niet iedereen kent. Traditionele banken hebben vaak moeite om technologische ontwikkelingen bij te houden, maar mede dankzij door technologie gedreven start-ups verandert het systeem snel. Leek het er eerst op dat kleine, jonge ondernemingen een bedreiging vormen voor de bestaande grote instellingen, nu is steeds vaker sprake van samenwerking. Deskundige Carlien Roodink legt uit hoe dat zit.

FinTech-ondernemingen, vaak start-ups, veranderen in snel tempo de spelregels in de financiële sector. Dankzij technologische innovaties en veranderde dienstverlening kan iedereen bijvoorbeeld betalen via zijn mobiele telefoon, online krediet aanvragen of digitaal investeren. Carlien Roodink is zich ruim twee jaar geleden intensief met FinTech bezig gaan houden bij Holland FinTech, een organisatie die een internationaal netwerk voor financiële innovatie en technologie wil bouwen door start-ups en grote financiële instellingen met elkaar te verbinden. “Voor mij was het een logische stap me daarin verder te verdiepen, omdat ik daarvoor bij andere organisaties waaronder De Nederlandsche Bank ook al bezig was met digitale innovatie.” De ontwikkeling bestaat dus al langer dan de term FinTech die er enkele jaren geleden pas aan is gehangen. “Vooral start-ups zijn blij met het woord FinTech. Er is nu een label waar ze onder vallen, zodat ze niet altijd meer hoeven uitleggen wie ze zijn en wat ze doen.” De term zorgt volgens Carlien ook voor

meer bewustwording. “Niemand kan in onze samenleving meer zonder een betaalrekening. Banken hebben ervoor gezorgd dat er een financiële infrastructuur aanwezig is waar iedereen gebruik van maakt. Door de opkomst van FinTech en de start-ups die zich daarmee bezighouden is het besef ontstaan dat ook andere organisaties dan de banken een wezenlijke bijdrage kunnen leveren aan het verbeteren van deze infrastructuur en de bijbehorende dienstverlening. Twee jaar geleden dachten we dat die nieuwe bedrijven de sector op z'n kop zouden zetten, ontwrichten zelfs, maar die verwachting zwakt alweer af. De nadruk ligt nu veel meer op samenwerking. Wereldwijd richten banken innovatielabs op, waarin ze start-ups uitnodigen te participeren.”

INHAALSLAG

Onder druk van de FinTech-start-ups zijn de banken bezig met een inhaalslag. “Ze werken vaak nog met systemen die dertig jaar geleden zijn ontwikkeld, waardoor ze de positieve effecten van nieuwe technologieën niet ten volle kunnen benutten. Die

instellingen zijn bovendien hiërarchisch gestuurd, wat betekent dat als één iemand nee zegt tegen een nieuw product, idee of dienst, het vaak niet doorgaat. Bij start-ups, die blanco kunnen beginnen, is er maar één investeerder nodig om zo'n voorstel te omarmen en iedereen kan verder. Toch zie je dat banken transformeren. Veel instellingen halen bepaalde activiteiten uit bestaande structuren en proberen de start-upcultuur en -mentaliteit in te bouwen in onderdelen die buiten de organisatie worden geplaatst. Medewerkers krijgen meer zelfstandigheid en autonomie.”

NIEUWE SPELERS EN DIENSTEN

Er komen steeds meer spelers die nieuwe FinTech-diensten aanbieden en dat beperkt zich niet alleen tot de bancaire sector. Sommigen gaan mkb-ondernemers helpen hun financiële huishouding eenvoudiger te beheren. “Als zzp'er die adviseert en lezingen geeft betaal ik nu tussen 15 en 20 euro per maandvooreenonlineboekhoudpakket. Alle betaaltransacties kan ik daarin automatisch

© MIRIAM VANDER HOEK

‘Herziene Europese betaalrichtlijn geeft nieuwe toetreders de mogelijkheid om serieus de concurrentie aan te gaan met banken’

inlezen. Dat is ook FinTech. Ik beseft dat ik bovengemiddeld financieel onderlegd ben, maar volgens mij kan elke zelfstandige of mkb’er hierdoor honderden euro’s per

jaar aan accountantskosten besparen. Ik ben mijn loopbaan als registeraccountant begonnen met het controleren van papieren facturen. Dat is nu toch ook onbestaanbaar? Er is dus al veel gebeurd en dat wordt alleen maar meer.” Inmiddels zijn er naast FinTech allerlei sub-termen bijgekomen. RegTech gaat over regelgeving en compliance en InsurTech over digitalisering in de verzekeringssector. Dan is er ook nog BigTech, waarmee de trend wordt aangeduid dat grote techbedrijven zoals Apple, Google en Samsung zich richten op het ontwikkelen van digitale financiële diensten. BigTech zou wel eens bedreigender voor financiële instellingen kunnen zijn dan de opkomst van FinTech start-ups.

GRENZEN VERVAGEN

Door digitalisering vervagen grenzen en het is volgens Carlien Roodink belangrijk te starten met een sector overschrijdende aanpak van problemen. “We denken vaak nog te veel in traditionele sectoren zoals de financiële, zorg- en transportsector, het persoonsgebonden budget geeft mensen de kans zorg op maat in te kopen, zodat ze de regie over hun leven behouden. De administratieve lasten voor de burger die gepaard gaan met dat budget zijn echter waanzinnig hoog. FinTech kan helpen dit soort problemen op te lossen. Kijk ook naar Uber. Dat is eigenlijk geen taxi-, maar een techbedrijf dat eigen innovatieve technologie gebruikt om vraag en aanbod af te stemmen en om betalen heel gemakkelijk te maken. Klanten kunnen alles met hun mobiel regelen.”

“Stedelijke slimme mobiliteit, een optimale mix van openbaar vervoer van deur tot deur, staat hoog op de Europese agenda. FinTech kan ook een grote rol spelen bij de oplossing van dit soort vraagstukken. Dan moeten wel alle juridische entiteiten, die slechts stukjes van een probleem oplossen, bereid zijn dat voortaan integraal te doen. De Oystercard in Londen is een voorbeeld van zo’n samenwerking. Deze card is zowel als bankpas en als OV-chipkaart te gebruiken.”

BELANG VAN DE CONSUMENT

“Eigenlijk”, besluit Carlien, “zouden deze ontwikkelingen niet moeten ontstaan doordat dienstverleners toevallig willen samenwerken, maar veel meer gestimuleerd moeten worden door de overheid die bijvoorbeeld bedrijven verplicht data te delen als de belangen van de consument hiermee gediend zijn. Een voorbeeld hiervan is de herziening van de Europese betaalrichtlijn (Payment Service Directive, PSD). Deze richtlijn verplicht banken vanaf 2018 rekeninggegevens te ontsluiten voor derde partijen, uiteraard alleen met instemming van de consument zelf. Met deze nieuwe richtlijn wordt eigenlijk tegen de consument gezegd: het is jouw bankrekening en het zijn jouw data. De richtlijn zorgt ervoor dat nieuwe toetreders de mogelijkheid krijgen om serieus de concurrentie aan te gaan met banken.” 🎓

Drs. Carlien Roodink heeft politicologie en beleid- en organisatiewetenschappen gestudeerd en daarnaast een postdoctorale opleiding registeraccountancy afgerond. Ze is in 1991 begonnen bij de Rabobank en heeft sindsdien gewerkt als registeraccountant, management consultant en CFO. In de periode 2010-2014 heeft ze als gemeenteraadslid in Amsterdam onder andere een initiatiefvoorstel Open Data ingediend. De laatste jaren werkte ze voor Holland FinTech, CrowdfundingHub. Ze is lid van de adviesraad van WeHelpen, een online marktplaats voor het vinden, verbinden en organiseren van zorg, en bestuurslid van de Open State Foundation. Daarnaast is ze ambassadeur van Amsterdam Smart City. carlienroodink@speakersacademy.nl

© ADAM SZULY PHOTOGRAPHY